„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU CENTRALA

Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 304 Luni 7 Noembrie 1938
14 Pagini

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Cum trebue să organizăm apărarea pasivă

De câtva timp problemele în legătură cu organizarea apărării naționale și în deosebi a apărărei pasive, preocupă lumea europeană. Evenimentele recente, care au creat, la un moment dat, un pericol iminent de război, au scos și mai mult în evidență necesitatea întăririi forțelor armate și a asigurării protecției populației civile, împotriva războiului aerian, prin măsurile luate din timp de pace. In deosebi, prezintă interes și pentru noi dezbaterile ce s'au angajat în ședința de Joi a Camerei comunelor, cu privire la organizarea apărărei pasive a Angliei.

Dezbaterea a fost provocată de o moțiune a reprezentanților partidelor din opoziție, în care s'a făcut cunoscut îngrijorarea Camerei comunelor, față de „starea de nepregătire a țării în ce privește protecția populației civile, atunci când pericolul unui război pare iminent". Cum au pus chestiunea membrii opoziției? Ei au declarat, că organizarea apărării pasive prezintă o importanță strategică, diplomatică și națională, tot așa de mare ca și organizarea armatelor de uscat, navală și aeriană și de aceea, trebue să i se dea toată atențiunea cuvenită spre a fi pusă la punct, din timp de pace, căci ea nu se poate improviza atunci când pericolul de război s'a ivit.

Cu toate că până acum s'au luat unele măsuri de către autoritățile engleze competinte, militare și civile, în acest scop, totuși, — au afirmat membrii opoziției — ele sunt insuficiente, de oarece s'a constatat lipsa de instrucție a voluntarilor destinați servicilor pentru organizarea apărării pasive și a unui plan de evacuare a populațiunei civile din centrele urbane mai mari; numărul neinsemnat al măștilor contra gazelor și al pompelor de stingere a incendiilor, precum și condițiile periculoase în care se găsește Londra în cazul unor atacuri aeriene.

Reese însă din răspunsul ce l-a dat sir Samuel Hoare, ministerul de interne, că s'au distribuit în câteva zile — cu prilejul crizei internaționale recente — peste 30 de milioane de măști contra gazelor, mai fiind disponibile, încă zece milioane de măști, afară de rezervele importante rămase în depozite; iar în ce privește adăposturile betonate subterane, există în Anglia asemenea adăposturi pentru un milion de oameni. Totuși, s'a recunoscut insuficiența măsurilor privitoare la siguranța individuală și colectivă a populațiunei și la organizarea, pe bază de specialități, a personalului din serviciul apărării pasive.

Guvernul britanic, spre a asigura în cele mai bune condiții apărarea pasivă, a înființat un minister special însărcinat cu coordonarea tuturor serviciilor ce au în sarcina lor aplicarea măsurilor de protecție a populației civile.

Concluziile acestor dezbateri, din punctul de vedere tehnic, sunt instructive și pentru noi, căci nu se poate apărare pasivă, fără un număr suficient de măști, distribuite populației; fără adăposturi betonate în centrele importante ce sunt expuse bombardamentelor aeriene și fără servicii speciale organizate din timp de pace.

O altă dispoziție bună a fost luată de curând de guvernul elvețian: s'a distribuit gratuit populației o broșură oficială, care cuprinde instrucțiile necesare privitoare la apărarea pasivă individuală, în case, localuri publice și pe străzi și la măsurile practice ce trebue să fie luate în caz de pericol aerian.

Iată, atâtea măsuri practice ce urmează să fie luate și de autoritățile noastre însărcinate cu organizarea apărărei pasive.

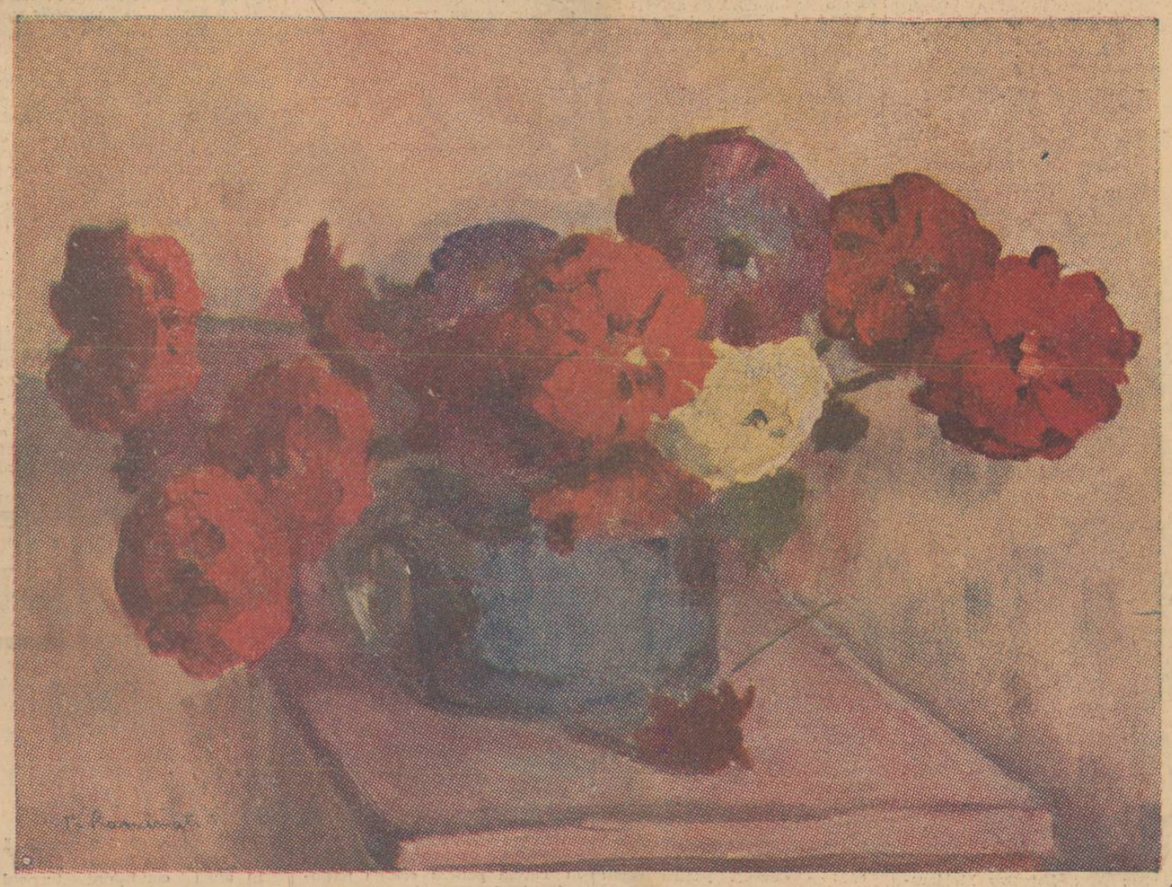

FLORI

T. ROMANAȚI
(Expoziția din sala „UNIVERSUL")

Prăbușire de terenuri

Paris, 4 (Rador). — In mina Hayanger, din apropiere de Metz, s'a produs o prăbușire de terenuri.

Trei mineri, dintre cari un italian și doi polonezi, au fost uciși.

———xxx❖xxx———

D. RAPHAEL GUARIGLIA
noul ambasador al Italiei la Paris

Prima comunicare telefonică
între regiunea polară și Copenhaga

Copenhaga, 4 (Rador). — *Pentru prima dată s'a realizat ieri o comunicare telefonică între regiunea polră și Copenhaga.*

Exploratorul danez Eigil Knut a avut o conversație telefonică cu un ziarist din Copenhaga, retransmisă de stația de radio daneză Blaavand si care s'a desfășurat în condițiuni perfecte. Exploratorul se afla în nordul Groenlandei și a folosit un mic aparat ,așezat în ghețuri, și asemănător celor folosite de bărcile de pescari.

Distanța între cei doi vorbitori trecea de 4.000 km.

Principele Regent Paul al Iugoslaviei în Capitală

Principele Paul al Iugoslaviei este din nou oaspetele M. S. Regelui Carol al II-lea. Poporul român, ale cărui sentimente de prietenie pentru cel iugoslav n'au fost niciodată dezmințite, întâmpină sosirea principelui Paul, pe pământul românesc, cu calda și sincera urare de bun venit. El vede în aceste vizite ale înțeleptului Regent al Iugoslaviei, un simbol al prieteniei și încredere reciprocă dintre cele două țări aliate, prietenie și încredere care cu cât vor fi mai temeinic stabilite vor contribui nu numai la salvgardarea intereselor reciproce dar și la opera de pace europeană, urmată de România și Iugoslavia.

M. S. Regele, A. S. Regală Principele Regent Paul și Marele Voevod Mihai, în gara Mogoșoaia

SOSIREA IN CAPITALA

Vineri după amiază, la ora 6, a sosit, cu un tren special în gara Mogoșoaia, A. S. R. Principele Regent Paul al Iugoslaviei.

Inaltul oaspe a fost întâmpinat pe peronul gării regale de M. S Regele și Marele Voevod Mihai.

Erau deasemeni de față I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, președintele consiliului de miniștri; d-nii Ernest Urdăreanu, ministrul Palatului; Armand Călinescu, ministrul de interne; general Ciupercă, ministrul apărării naționale; Petrescu-Comnen, ministrul afacerilor străine; M. Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor; general Gabriel Marinescu, subsecretar de stat și prefect al poliției Capitalei; Flondor, Filitti, lt. col. adjutant Mihăilescu, și maior adjutant Ilie Radu, din partea Casei Regale; Iovan Ducici, ministrul plenipotențiar al Iugoslaviei precum și ataşatul militar al Iugoslaviei.

După ce s'a întreținut câteva minute cu M. S. Regele, cu moștenitorul Tronului, precum și persoanele prezente, în marea sală de primire a gării Mogoșoaia, Inaltul oaspe, împreună cu M. S. Regele și Marele Voevod Mihai s'au suit în automobilul regal, îndreptându-se spre Palatul Regal din Calea Victoriei, unde e găzduit A. S. Principele Regent.

Joi seară, a fost la Palatul Regal, un dineu intim oferit de M. S. Regele.

PE DRUMUL PĂCII?

Judecata istoriei, care nu va fi nici arbitrală, nici politică, ci omenească și nepărtinitoare, va căuta de sigur să găsească o cât de slabă scuză morală, în sensul strict și nobil al adevăratei morale, operațiunii chirurgicale a cărei ultimă lovitură de cuțit a fost dată la Viena. Dacă eroicul sacrificiu ce s'a impus unui stat mic din cauza atâtor greșeli ale unor state mari, nu ar fi urmat de o eră de pace între popoare, dacă închinarea steagului libertății și al dreptății în fața forții ar rămâne definitivă și dacă în cele din urmă și ca o supremă și legitimă reparare, nu s'ar da conștiinței naționale cehoslovace, cel puțin mângâierea de a putea spune pentru generațiile viitoare, care vor rămâne surprinse de atâtea jertfe nedrepte, că ele au fost acceptate cu inima sângerândă numai pentru salvarea păcii între toți, cine ar putea găsi o scuză triplei amputări a republicei cehoslovace?

Pacea a devenit, de aci încolo, nu numai o condiție esențială a civilizației și a unei normale desvoltări a bunei stări materiale, dar și un imperativ pentru restabilirea echilibrului moral care a fost sdruncinat prin evenimentele internaționale din ultimul timp. Este atât de adevărat aceasta, încât lumea a fost profund surprinsă și cu drept cuvânt îngrijorată când a văzut că, după desnodământul tragic dela München, în loc să urmeze o reculegere și o înseninare a conștiinței tuturor, așa cum se petrece în conștiința făptuitorilor de păcate în clipele remușcării, s'a dat, dimpotrivă, semnalul unor masive înarmări și s'a accentuat pregătirea războiului de mâine, ca și când el ar trebui să fie inevitabil.

D. Chamberlain, a cărui acțiune politică din ultima vreme va forma unul din elementele de judecată ale viitorului asupra celor petrecute, își dă seama de imperativul moral de a se da conștiinței universale satisfacția păcii, singura în măsură să absolve. poate până la justificare, sacrificiile impuse în ultimul timp justiției și libertății. Așa se explică, desigur, străduințele primului ministru britanic, de a înlătura din drumul spre pace neînțelegerile ce mai există între Marea Britanie și celelalte state. Și, în primul rând, cu Italia.

Hotărîrea luată de a se pune în aplicare acordul anglo-italian, dela 16 Aprilie, votul masiv cu care a fost aprobată această hotărîre a guvernului britanic de Camera Comunelor, dovedesc că opinia publică britanică își dă seama că dacă acordul de la Muenchen cu toate corolariile lui nu va fi urmat de stabilirea unei ere mai îndelungate de pace și de o înțelegere temeinică între puterile cari l au semnat, atunci nimeni nu va pricepe nici rostul lui, nici injustiția care l-a caracterizat, nici motivele pentru care valori morale de prestigiu, de drept și de obligații precise, au fost înlăturate cu atâta ușurință. Cu alte cuvinte, pentru ca acordul dela Muenchen să poată beneficia de calificarea de victorie a păcii, trebue să existe în realitate o pace trainică pentru toți. In bine-facerile ei, vor putea dispare poate durerile acelora cari au trebuit să se sacrifice și cari așteaptă să beneficieze și ei de ea și se vor putea pierde deasemenea și criticile severe ale conștiințelor cari nu se împacă încă cu hotărîrea dela Muenchen.

Punerea în aplicare a acordului anglo-italian arată că d. Chamberlain, în ciuda altor opinii autorizate britanice, cum e, de pildă, aceea a d-lui Eden, consideră că Italia, prin retragerea celor 10 mii de voluntari italieni de pe frontul spaniol, a satisfăcut îndeajuns condițiile prealabile ale acordului și că deci o acțiune comună de colaborare pașnică și încrezătoare în interesul ambelor țări se poate desfășura de aci înainte.

„Aprobând punerea în aplicare a acordului — a spus d. Chamberlain în Camera Comunelor — sunt sigur că această Cameră va aduce un spor precis la șansele de pace generală".

Ar fi trist dacă n'ar fi așa. Ar fi trist dacă viitorul ar confirma afirmația d-lui Eden că „Anglia a șovăit' și totodată pesimismul fostului ministru de externe britanic, formulat atât de sever în cuvintele: „noi dăm într'una, și ei iau într'una".

Recunoașterea imperiului italian de către Marea Britanie, asigurările pe care, după cum a afirmat d. Chamberlain, i le-a dat însuși d. Mussolini, și punerea imediată în aplicare a acordului dela 16 Aprilie, pot deschide calea unei politici de colaborare și de înțelegere în toată regiunea mediteraneeană, dela Gibraltar până la Marea Roșie, după cum declarația comună de prietenie semnată de d-nii Hitler și Chamberlain, după acordul dela Muenchen, poate deschide calea unei viitoare înțelegeri pentru o politică de pace pe continentul european.

Ultimele declarații și discursuri dela Marsilia sunt indicii că Franța este și ea hotărîtă să se asocieze la această politică de destindere.

Și astfel se va putea trage cortina, cortina metalică peste tot ce s'a petrecut și poate că totuși va veni o zi când se va putea spune despre acordul dela München și despre urmările lui că au fost prețul dureros cu care Europa a trebuit să plătească trezirea ei la realitate și pacea între popoarele ei.

FILME

O servitoare emoționată dă buzna în frizerie.

— No, o murit conașul și conița zice se vine cineva să-l rade.

Cum e Sâmbătă, toți lucrătorii sunt ocupați. Iar clienții în așteptare nu par dispuși să fie gentili cu decedatul conform formulei franțuzești: „după dumneata".

— Eu sunt aproape gata, zice un bătrân. De ce nu te duci? Cred că în asemenea împrejurări se plătește bine.

— Dacă ați ști ce mi s'a întâmplat odată, mi-ați da dreptate... Am fost chemat să bărbieresc pe un răposat... Nu era ceva deosebit, fiindcă mai lucrasem... Avea cioc... Pe când i-l rotunjeam cu foarfeca, — ce să vezi! — răposatul deschide gura... Am crezut că visez... Dar era așa... Și mi s'a părut că niște dinți mari vor să mă muște... Nu m'am desmeticit de cât în stradă... Pe urmă am aflat ce se întâmplase... Se desfăcuse panglicuța cu care erau legate fălcile... Cu toate astea, spectacolul de atunci m'a făcut și adineauri să mă cutremur — și să ziceți bogdaproste că nu v'am tăiat!

Don José

ALTE LOJI FRANCMASONICE SE DISOLVĂ IN POLONIA

Varșovia, 4 (Rador). — Ziarele anunță că lojile scoțiene ale francmasoneriei polone ar fi hotărît să se dizolve și să-și înceteze orice activitate.

REGINA...

Se deslănțue războiul.

România intră în acțiunea pentru apărarea dreptului și a civilizației, pentru desrobirea naționalităților, pentru întregirea neamului.

Un profesor din Statele-Unite cere elevilor să scrie ceva despre cea mai interesantă figură din războiul mondial.

Unul își alege ca subiect pe regina Maria a României.

Expunerea este atât de frumoasă, încât profesorul se crede îndreptățit s'o împărtășească Suveranei noastre.

Răspunsul: o scrisoare de mulțumire, o fotografie semnată, o apreciere măgulitoare despre elevul american.

Trec anii.

Tânărul autor nu uită, nu poate să uite nobila atențiune a primei regine a României Mari.

Modest funcționar public, el își îngădue s'O felicite cu prilejul unei aniversări și să reamintească acel autograf neprețuit, care a rămas la școală ca o mândrie eternă pentru ea, și pe care, fiind acum stabilit la mare depărtare, nu-l mai poate revedea.

De astă dată, Regina îi trimite o pagină în manuscris din lucrările sale. O scenă dela Buckingham Palace, când se împlinise o profeție a Regelui George, cunoscută dela prințul de Wales.

Ziaristul care comentează acest episod din viața Reginei Maria în „The Sunday Chronicle", asigură că nimeni n'a isbutit, nici chiar cu cele mai ispititoare propuneri, să obțină dela fostul elev american acel tezaur.

El povestește acest episod cu atât mai mare satisfacție, cu cât cunoaște scrisul augustei autoare.

Nu numai fiindcă odinioară a avut onoarea să primească un interview dela Regina României, dar și dintr'o altă împrejurare, în care odată mai mult patriotismul Ei în acțiune se afirmă în toată vigoarea și în toată strălucirea lui.

„Citise ceva scris de mine— despre România modernă, care, mă tem, era departe de a fi elogios.

„Regina mi s'a adresat astfel:

„A fost o adâncă tristețe pentru mine să aud ce gândești despre țara pentru care mi-am trăit întreaga viață. Poporul meu este un popor bun. Țara mea este frumoasă. Deplâng ponegririle acestea din străinătate așa cum o mamă plânge pentru un copil în care și-a pus toată nădejdea. Cu vechea bravură de altă dată, simt că trebue să-mi apăr acest copil al meu, pur și simplu pentru că-l iubesc".

Ilustră interpretă și apărătoare a geniului și a însușirilor naționale, ori unde și oricând, Regina Maria a rămas vie nu numai în amintirea ci și în ochii tuturor Românilor, prin acele acte, pe cât de multe pe atât de mari, cari es la lumină mereu, mereu...

M. MORA

Educația fizică
La noi și în străinătate

de CONSTANTIN KIRIȚESCU

Reforma învățământului superior a adus pe primul plan al discuțiilor și pe mezina acestui învățământ: educația fizică. Se discută locul pe care ea trebue să-l ocupe printre celelalte ramuri mai vechi de științe. Unii îi contestă dreptul de a figura printre materiile universitare, ba chiar în învățământul superior. Cum s'ar exprima un distins profesor universitar: nici măcar printre „păioasele" academiei de agronomie — devenită totuși „facultate", — nici printre „negustoriile" academiei de comerț, păstrată cu rangul și numele ei.

Se neglijază, în această discuție, un element important, poate hotăritor: experiența streinătății culte. Căci doară, nu noi Românii am inventat Educația fizică! Toate țările lumei au introdus-o în preocupările lor de învățământ, dându-i rangul cuvenit cu importanța pe care o are în viața societăților moderne și în concepția actuală a educației școlare, sociale și naționale. Dacă în școlile primare și secundare, numărul orelor consacrat educației fizice merge sporind, până a ajunge, ca în Germania, la 6 (șase) ore săptămânal, adică o oră în fiecare zi, pregătirea profesorilor de educație fizică se face peste tot în școli superioare de grad universitar, de cele mai multe ori în Universitatea însăși.

O privire cât de sumară asupra țărilor de cultură este deosebit de interesantă și revelatoare. Ea ne arată că învățământul superior al Educației fizice aparține la două tipuri:

❖

Primul tip e cel universitar propriu zis. El e realizat în Franța, Germania și altele.

In Franța există trei Institute de Ed. fizică, făcând parte din Universitățile din Paris, Lyon și Nancy. Rolul lor este întreit: a pregăti pe viitorii profesori de ed. fizică; a da un învățământ de specialitate medicilor destinați a deveni medici-inspectori ai școalelor; a fi centre de cercetări științifice asupra educației fizice, fiind prevăzute, în acest scop, cu laboratoare și dispensare, anexate Institutelor.

In Germania, ed. fizică e considerată oficial ca „nucleul educației genrale". Din anul 1934, funcțiunea școlară a ed. fizice a fost transferată universităților. Ea se exercită în două chipuri:

1) Toți studenții, aparținând ori cărei facultăți — drept, filosofie, teologie, medicină, etc. — sunt obligați să urmeze și trei semestre de ed. fizică; cei ce nu obțin notă suficientă la examenul ce încheie acest stagiu, sunt excluși dela studiul specialității lor;

2) Pentru pregătirea profesorilor de ed. fizică, s'a creat câte un Institut de Ed. fizică pe lângă 23 universități din Germania, cu cursuri și aplicații organizate pe opt semestre și cu posibilitatea pentru candidați a se pregăti și pentru o a doua specialitate filologică ori științifică. La câteva universități se conferă și titlul de „doctor în filosofie, specialitatea ed. fizică".

In Belgia funcționează un Institut de Ed. fizică, în cadrul Facultății de Medicină din Gand; el conferă titlul de licențiat după 3 ani, doctor după 5 ani. Profesorii licențiați pot dobândi, după un an de stagiu la școala lor și un examen medico-pedagogic, titlul de agregat.

In Finlanda, Institutul de Ed. fizică face parte din Universitatea din Helsingfors; în Letonia, din Universitatea din Riga. La Universitatea din Viena, Ed. fizică face parte din Facultatea de fi-

(Continuare în pag. 2-a)

După conferința dela Viena: D-nii Ciano, Ribbentrop, Chvalkowsky și Tuka, șeful mișcării autonomiste slovace